

Súd: Mestský súd Bratislava III
Spisová značka: B1-36Cb/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122234458
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ildikó Kohoutová
ECLI: ECLI:SK:MSBA3:2024:6122234458.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava III sudkyňou JUDr. Ildikó Kohoutovou v spore žalobcu: NAD MARTIN, s.r.o., so sídlom Kollárova 79, 036 01 Martin, IČO: 47 234 954, právne zastúpený: Hronček & Partners, s. r. o., so sídlom Kálov 1, 010 01 Žilina, IČO: 47 248 327, proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Pribinova 19, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 422,68 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie z a s t a v u j e v časti o zaplatenie sumy 70,45 EUR s príslušenstvom.
- II. Súd vo zvyšku žalobu z a m i e t a .
- III. Súd nárok na náhradu trov konania žalovanému n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní, postúpeným tunajšiemu súdu na ďalšie konanie dňa 14. 03. 2022 v súlade s ust. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 422,68 eur s príslušenstvom.

2. Žalobca uplatnený nárok odôvodnil tým, že dňa 05.02.2018 o 4,55 hod. došlo na dopravnom obchvate okolo Bánoviec nad Bebravou k dopravnej nehode tak, že z privesu N.: O (zapojeného za vozidlom Y. V.), ktorej držiteľom bola spol. MOTOR s. r. o., so sídlom J. Murgaša 703/36, 971 01 Prievidza, IČO: 46 414 045, ktoré toho času viedla vodička M.P. (konateľka spol. MOTOR s. r. o.) bytom P., XXX XX O., spadol kus ľadu, ktorý narazil do čelného skla motorového vozidla Mvo vlastníctve žalobcu, čím došlo k poškodeniu čelného skla na vozidle žalobcu. Účastníci škodovej udalosti spísali spoločne o jej priebehu záznam pre účely nahlásenia udalosti poisťovni, s ktorou mala spol. MOTOR s. r. o. uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, t.j. žalovanému. Žalobca ohlásil žalovanému vznik vyššie uvedenej poistnej udalosti listom zo dňa 06.02.2018. Na uvedený list odpovedal žalovaný listom zo dňa 09.04.2018, že sa bude poistnou udalosťou zaoberať. Vyššie uvedený prives N.: O vo vlastníctve spol. MOTOR s. r. o. mal uzatvorené PZP s žalovaným - č. poistnej zmluvy: 8080116956/00004. Žalovaný vedie predmetnú udalosť pod č. 1880103275. Pri vyššie uvedenej udalosti vznikla škoda na vozidle žalobcu vo výške 422,68 EUR, ktorá pozostáva z výmeny poškodeného čelného skla v spol. AUTOGLAS, s.r.o., ktorú žalobca uhradil bankovým prevodom dňa 23.02.20218. Žalobca doručil žalovanému oznámenie o škodovej udalosti, ktorého obsahom bol opis udalosti aj s označením, kto udalosť zavinil spolu s podpisom oboch účastníkov škodovej udalosti. Žalobca doručil žalovanému taktiež doklady týkajúce sa výšky nákladov na opravu poškodeného vozidla. Tým žalobca preukázal žalovanému vznik škody ako aj jej výšku. Ani napriek tomu žalovaný neposkytol žalobcovi náležité poistné plnenie. Žalobca si ďalej nárokuje príslušenstvo pozostávajúce z úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 422,68 € odo dňa 24.02.2018 do zaplatenia. Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania s plnením svojho záväzku - poskytnúť poistné plnenie, je povinný v zmysle vyššie uvedeného zákonného ustanovenia uhradiť žalobcovi aj ním vyčíslené zákonné úroky z

omeškania. S poukazom na uvedené skutočnosti, nakoľko žalovaný nesplnil svoj záväzok poskytnúť žalobcovi vyššie špecifikované poistné plnenie, domáha sa žalobca svojho nároku podanou žalobou.

3. Upomínací súd vydal vo veci platobný rozkaz č.k. 23Up/123/2022 zo dňa 14.02.2022, voči ktorému podal v zákonnej lehote žalovaný odpor.

4. Žalovaný v podanom odpore žalobou uplatnený nárok žalobcu neuznal v celom rozsahu a vzniesol námietku premlčania s poukazom na ustanovenie § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“) a § 106 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“). Dopravná nehoda, pri ktorej bolo poškodené čelné sklo na motorovom vozidle zn. P. E., N.: M sa stala dňa 05.02.2018. Po dopravnej nehode účastníci nehody, vodička spoločnosti MOTOR s.r.o. Q. P. a vodič žalobcu M. K. spísali správu o nehode, v zmysle ktorej je vinníkom dopravnej nehody vodička Q. P. a teda spoločnosť MOTOR s.r.o. Žalobca ako poškodený si nechal opraviť poškodené čelné sklo v autoservise AUTOGLAS, s.r.o., ktorý vystavil faktúru č. 18010167 za opravu dňa 09.02.2018. Žaloba bola podaná na súde dňa 04.02.2022. Zo správy o nehode je zrejmé, že poškodený o škodcovi vedel bezprostredne po 22.02.2022 dopravnej nehode, t. j. dňa 05.02.2018. O výške škody spočívajúcej v cene za opravu motorového vozidla vedel najneskôr dňa 09.02.2018. Keďže svoj nárok uplatnil žalobca na súde až dňa 04.02.2022, t. j. po uplynutí 2 - ročnej premlčacej doby, vznáša žalovaný námietku premlčania a žiada, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%. Pre úplnosť sa však vyjadril aj k samotnému nároku. Žalobca ako poškodený nahlásil žalovanému škodovú udalosť zo dňa 05.02.2018. Po oprave čelného skla žalobca predložil žalovanému faktúru č. 18010167 zo dňa 09.02.2018 na sumu 422,68 EUR s DPH. Žalobca však neoznámil žalovanému, na aký účet žiada vyplatiť poistné plnenie - či na účet servisu alebo na účet žalobcu v prípade, že by on sám zaplatil faktúru za opravu. Dňa 20.02.2018 opätovne žalobca predložil faktúru za opravu, ale opäť bez informácie, kam má žalovaný zaslať plnenie. Nad rámec uvedeného žalovaný uvádza, že žalobca si uplatnil náklady na opravu poškodeného MV vrátane DPH, pričom žalobca ako platca DPH má nárok na náhradu škody len v rozsahu bez DPH (t. j. v sume 352,23 EUR), keďže ako platca DPH si zaplatenú daň mohol, resp. mal odpočítať. Sumu zaplatenej DPH v danom prípade nemožno považovať za škodu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 1MCdo/2/2007, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Obo/286/2001). Na základe vyššie uvedeného žalovaný považuje uplatnený nárok za premlčaný a v celom rozsahu za neopodstatnený a žiada, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

5. Žalobca v podanej replike zdôraznil, že nárok žalobcu uplatnený v tomto konaní je právom na plnenie vyplývajúce z poistenia a ide o nárok z poistnej udalosti zo dňa 05.02.2018. Keďže sa jedná o nárok na poistné plnenie, tak v tomto prípade začína premlčacia doba plynúť za rok po poistnej udalosti na základe ust. § 104 OZ, pričom sa použije dĺžka všeobecnej premlčacej doby podľa ust. § 101 OZ. Totožný postup v prípade plynutia premlčacej lehoty v súvislosti s plnením z poistného podľa PZP vyplýva z ustálenej judikatúry a rozhodnutí všeobecných súdov. V prvom rade dal súdu do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len „najvyšší súd“ alebo „NS SR“) so spis. zn.: 2MCdo/9/2013 zo dňa 27.08.2014 v ktorom súd konštatoval: „Poistovateľ má pri uplatnení nároku poškodeného na náhradu škody rovnaké právne postavenie ako osoba, ktorá škodu priamo spôsobila. Napriek tomu tieto dva nároky na náhradu škody nemožno stotožňovať, a to ani vo vzťahu k posúdeniu otázky premlčania. Ide o situáciu, keď jeden subjekt má nárok na to isté plnenie od dvoch subjektov, pričom proti každému z nich z iného právneho dôvodu; proti škodcovi ide o nárok z titulu náhrady škody, proti jeho poisťovateľovi ide o osobitné právo na plnenie založené všeobecne záväzným právnym predpisom (§ 15 zákona č. 381/2001 Z.z.).“ Zároveň poukázal aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej aj len „NS ČR“) sp.zn. 25Cdo 113/2006 zo dňa 12.12.2007, v ktorej sa súd vysporiadaval s obdobnou úpravou premlčania v nadväznosti na českú úpravu poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla. V rozhodnutí súd konštatoval: „Mezi právem poškozeného na náhradu vzniklé škody vůči škůdci (§ 420 a násl. obč. zák.) a specifickým právem poškozeného na výplatu plnění za pojištěného škůdce (§ 9 odst. 1 zák. č. 168/1999 Sb.) je třeba důsledně rozlišovat. Plnění pojistitele poskytnuté poškozenému není plněním z titulu jeho odpovědnosti za škodu, neboť osobou odpovědnou za škodu způsobenou poškozenému je pojištěný, a to bez ohledu na to, zda jeho odpovědnost je dána dle § 420 obč. zák. nebo § 427 obč. zák. a zda se jedná o škodu na zdraví nebo na majetku (§ 444, § 442 obč. zák.).....Právě proto, že ve vztahu mezi poškozeným a pojistitelem škůdce se nejedná o právo na náhradu škody, nelze souhlasit s názorem odvolacího soudu, který promlčení tohoto práva poškozeného posuzoval podle ust. § 106 obč. zák“. Je potrebné dodať, že v čase vydania tohto rozhodnutia bola úprava občianskeho zákonníka Českej a Slovenskej republiky totožná. Na základe uvedeného považuje preto za nesporné, že ak v predmetnom prípade došlo k škodovej udalosti dňa 05.02.2018, tak v čase

podania žaloby nemohol byť nárok žalobcu premlčaný. Vo vzťahu k neoznámeniu žalovanému účtu, na ktorý žiada poistné plnenie vyplatiť, toto tvrdenie žalovaného považuje žalobca za účelové, pretože z faktúry zaslanej žalovanému jednoznačne vyplýva, že je vystavená predmetným autoservisom priamo na žalobcu, ktorý túto faktúru riadne uhradil na účet autoservisu. Žalovaný mal vyplatiť poistné plnenie a ak nemal k dispozícii číslo účtu žalobcu, mohol žalobcu vyzvať na jeho zaslanie. Nič však nebránilo žalovanému zaslať poistné plnenie žalobcovi prostredníctvom poštovej poukážky priamo na adresu sídla žalobcu, na ktorú mu zasielal aj inú korešpondenciu v rámci predmetnej poistnej udalosti.

6. Žalovaný v podanej duplike uviedol, že žalobca opomína právnu úpravu vyplývajúcu priamo z ustanovenia § 15 ods. 2 zákona o PZP, teda zákonodarca stanovil na premlčanie nároku poškodeného voči poisťovateľovi rovnakú právnu úpravu, akú stanovuje vo vzťahu ku škodcovi - ustanovenie § 106 OZ. Pokiaľ teda ku škode na motorovom vozidle žalobcu došlo prevádzkou motorového vozidla poisteného u žalovaného, žalobca bezprostredne v deň nehody (dňa 05.02.2018) vedel, kto za škodu zodpovedá. Výšku škody žalobca vedel z faktúry o oprave č. 18010167 zo dňa 09.02.2018. Ak bola žaloba podaná na súde dňa 04.02.2022, bol nárok uplatnený na súde po uplynutí dvojročnej premlčacej doby. Zákonom stanovenú právnu úpravu nemôžu prejednať rozhodnutia súdov. Navyiac, rozhodnutia, na ktoré žalobca poukázal sa ani k prejednávanej veci nevzťahujú. V rozhodnutí NS SR sp.zn. 2MCdo/9/2013 zo dňa 27.08.2014 sa posudzoval začiatok plynutia premlčacej doby poškodeného vo vzťahu k poisťovateľovi a škodcovi, pričom najvyšší súd vyslovil nasledovnú právnu vetu: „Uplatnením nároku poškodeného proti poisťovateľovi podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov nedochádza zároveň k uplatneniu nároku poškodeného na náhradu škody proti škodcovi.“ Pokiaľ žalobca poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 25Cdo 113/2006 zo dňa 12.12.2007, tento pri rozhodovaní o práve poškodeného uplatňovať si nárok priamo voči poisťovateľovi vychádzal z právnej úpravy a to ustanovenia § 9 zákona č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Predmetný zákon ale neupravuje právnu úpravu vo vzťahu k premlčaniu práva poškodeného voči poisťovateľovi tak, ako to upravuje zákon o PZP v ustanovení § 15, ktorý priamo odkazuje na ustanovenie § 106 OZ. Žalovaný v tejto súvislosti odkázal na aktuálnu judikatúru a to napr. rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Obdo/2/2021 zo dňa 29.04.2022 a na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Obdo/32/2021 zo dňa 16.8.2022. Vo vzťahu k žalovanej istine a to sume 422,68 eur naďalej zotrval na tom, že je v danej výške voči žalovanému nedôvodná, keďže žalobca ako platca DPH má nárok na náhradu škody v rozsahu bez DPH. Sumu zaplatenej DPH nemožno považovať za škodu (rozhodnutia NS SR, sp.zn. 1MCdo/2/2007 a sp.zn. 3Obo/286/2001). Uplatnený nárok považuje za premlčaný a v celom rozsahu za neopodstatnený.

7. Na pojednávaní dňa 27.06.2024 sa konalo v prítomnosti právneho zástupcu žalobcu a zástupcu žalovaného. Právny zástupca žalobcu uviedol, že žalobca berie podanú žalobu späť v časti zaplatenia sumy 70,45 EUR s príslušenstvom, ktorá predstavuje DPH. Vo zvyšku na podanej žalobe naďalej zotrval. Žalovaný s čiastočným späťvzatím súhlasil. Vo vzťahu k trovám konania zástupkyňa žalovaného uviedla, že v prípade úspechu v spore si síce uplatnili nárok na náhradu trov konania, avšak žiadne trovy konania reálne žalovanému nevznikli.

8. Súd sa v zmysle § 204 zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) oboznámil s obsahom spisu a skonštatoval, že listiny boli stranám doručené, ich obsah nebol stranami spochybnený, zároveň prítomné strany súdu oznámili, že im je obsah spisu známy a nenavrhl vykonať žiadny z listinných dôkazov jeho prečítaním. Súd sa oboznámil s nasledovnými listinnými dôkazmi: faktúra č. 18010167 na sumu 422,68 EUR, oznámenie žalovaného zo dňa 09.04.2018 o evidencii uplatneného nároku, potvrdenie o úhrade sumy 422,68 EUR, záznam o dopravnej nehode a ustálil nasledovný skutkový stav.

9. Medzi stranami nebolo sporné, že došlo ku škodovej udalosti, že žalovaný je povinný plniť žalobcovi titulom uplatnenia si nároku poškodeného na náhradu škody z povinného zmluvného poistenia škodcu, teda u žalovaného. Uvedená škoda spočíva v sume uhradenej žalobcom za výmenu čelného skla. účastníci škodovej udalosti spísali na mieste záznam o dopravnej nehode, ktorý je ako listinný dôkaz založený v spise a v ktorom bolo uvedené, že z privesu EČV: F. poisteného žalovaným spadol kus ľadu a poškodil čelné sklo na motorovom vozidle poškodeného. Uplatnenie nároku s DPH medzi stranami v čase rozhodovania súdu už sporné nebolo, nakoľko v tejto časti vzal žalobca podanú žalobu späť. Sporným nebol zvyšok samotného nároku, len skutočnosť, či si žalobca svoj nárok uplatnil podanou žalobou na súd včas a to s ohľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona o PZP v relevantnom znení, ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy.

11. Podľa § 2 písm. g) zákona o PZP v relevantnom znení, poškodeným je ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona.

12. Podľa § 4 ods. 2 písm. b/, d/ zákona o PZP v relevantnom znení má poistený z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí, d) ušlého zisku.

13. Podľa § 4 ods. 4 zákona o PZP v relevantnom znení, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP v relevantnom znení, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

15. Podľa § 15 ods. 2 zákona o PZP na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila (poznámka odkazujúca na ustanovenie § 106 OZ).

16. Podľa § 106 ods. 1, 2 OZ právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

17. Podľa § 442 ods. 1, 3 OZ sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

18. Podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

19. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

20. S ohľadom na skutočnosť, že žalobca na pojednávaní dňa 27.06.2024 vzal žalobu späť v časti zaplatenia sumy 70,45 EUR s príslušenstvom a žalovaný s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasil, súd rozhodol o zastavení konania v časti zaplatenia sumy 70,45 EUR (výrok I.). Predmetom sporu tak zostala suma 352,23 EUR s príslušenstvom.

21. Vzhľadom k odlišnej interpretácii rozsudku NS SR sp.zn. 2MCdo/9/2013 zo dňa 27.08.2014 stranami sporu, ktorého závery sú aplikovateľné aj v predmetnej veci, súd z neho vyberá nasledovné závery: „Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať. Na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila. V povinnom zmluvnom poistení platí zásada, že poškodený môže náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla požadovať buď od poisteného škodcu, alebo od poisťovateľa (priamy nárok), pričom sa na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi vzťahuje rovnaká právna úprava ako na premlčanie nároku voči škodcovi. Poisťovateľ má pri uplatnení nároku poškodeného na náhradu škody rovnaké právne postavenie ako osoba, ktorá škodu priamo spôsobila. Napriek tomu tieto dva nároky na náhradu škody nemožno stotožňovať, a to ani vo vzťahu k posúdeniu otázky premlčania. Ide o situáciu, keď jeden subjekt má nárok na to isté plnenie od dvoch subjektov, pričom proti každému z nich z iného právneho dôvodu; proti škodcovi ide o nárok z titulu náhrady škody, proti jeho poisťovateľovi ide o osobitné právo na plnenie založené všeobecne záväzným právnym predpisom (§ 15 PZP). Postavenie škodcu a jeho poisťovateľa voči poškodenému je v takom prípade obdobné postaveniu dlžníka a ručiteľa voči veriteľovi, t. j. že ide o dva záväzky zaplatiť veriteľovi ten istý dlh, pričom veriteľ nemôže dostať to isté plnenie dvakrát. Navrhovateľ mal preto v súdnej veci možnosť uplatniť si nárok na náhradu škody buď od odporkyne 1/, od odporcu 2/ alebo od oboch naraz, pričom začatie plynutia premlčacej doby sa u odporcov posudzuje osobitne. Tvrdenie generálneho prokurátora, že včasným uplatnením nároku u poisťovateľa je nárok včas uplatnený aj proti odporcovi 2/ ako škodcovi, nemá oporu v žiadnom zákonom ustanovení, naopak je v rozpore s ustanovením § 15 zákona č. 381/2001 Z.z., ktoré umožňuje poškodenému pri uplatnení si náhrady škody žalovať poisťovateľa alebo/aj škodcu. Skutočnosť, že navrhovateľ si neuplatnil svoj nárok na náhradu škody proti škodcovi včas má za následok, že jeho nárok je voči nemu premlčaný.“

22. Z uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že na premlčanie nároku proti poisťovateľovi sa vzťahuje rovnaká právna úprava ako na premlčanie nároku voči škodcovi, čo jednoznačne vyplýva z

ustanovenia § 15 ods. 2 zákona o PZP, čo znamená, že dĺžka premlčacej doby bude pri oboch subjektoch totožná, pričom osobitne sa bude posudzovať jedine začatie plynutia premlčacej doby a to v závislosti od momentu, kedy si poškodený svoj nárok uplatní u škodcu a kedy u jeho poisťovne. Zákon o PZP je v tomto smere jednoznačný a priamo odkazuje na ustanovenie § 106 OZ, v ktorom je určená dvojročná premlčacia doba (§ 106 ods. 1 OZ).

23. Zároveň vo veci konajúci súd uvádza, že nie je možné sa stotožniť s právnym názorom žalobcu o tom, že v konkrétnom prípade je uplatnený nárok právom na plnenie vyplývajúce z poistenia. Okrem skutočnosti, že konajúcemu súdu nie je zrejmé, akým spôsobom by mal pri pripustení tohto názoru dopadať na predmetnú vec práve rozsudok NS SR sp.zn. 2MCdo/9/2013, na ktorý žalobca poukazuje, keď tento svoju argumentáciu aplikuje na nárok na náhradu škody, resp. osobitný nárok na plnenie založené všeobecne záväzným právnym predpisom a nie na nárok na plnenie z poistenia, je potrebné navzájom rozlišovať vzťahy medzi škodcom, poškodeným a poisťovateľom. Zatiaľ čo vzťah poškodeného a škodcu je vzťahom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (vyplývajúci z § 427 a nasl. OZ), tak vzťah medzi poisťovateľom a poisteným škodcom je vzťahom z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom (zákon o PZP). Nad rámec uvedeného ešte súd dodáva, že existujú aj vzťahy medzi poisteným a poisťovateľom, týkajúce sa ich vzájomného zmluvného vzťahu (typicky havarijné poistenie), z ktorých môžu poistenému, ako poškodenému, vyplývať v prípade škodovej udalosti nároky na plnenie z predmetného poistenia (ako ich vzájomného zmluvného vzťahu) voči poisťovateľovi. Nároky na plnenie zo vzájomného poistného vzťahu nemožno v žiadnom prípade zamieňať s nárokmi poškodeného na plnenie uplatňované si z povinného zmluvného poistenia škodcu u jeho poisťovateľa, ktorý nárok je daný priamo zákonom o PZP. K rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Českej republiky sa súd nepovažuje za potrebné vyjadrovať, nakoľko pri odlišnosti právnej úpravy zákona o PZP, ktorý je lex specialis vo vzťahu k OZ, ktorý je lex generalis a teda aplikácia jeho ustanovení má prednosť, nemôže mať pre konajúci súd ani inšpiratívny charakter.

24. Čo sa týka jednotlivých vzťahov medzi škodcom, poškodeným a poisťovateľom, ako už bolo uvedené, tieto je potrebné rozlišovať. Vzťah medzi poisťovateľom a poisteným škodcom je určený a vzájomné plnenie je limitované zákonnými i zmluvnými poistnými podmienkami, ktoré upravujú napr. do akých limitov je poisťovateľ povinný a komu plniť v situácii, keď nastane náhodná poistná udalosť, prípadne v akých prípadoch a do akého rozsahu si môže, ak za poisteného škodu nahradí, uplatniť poisťovateľ regresný nárok voči poistenému škodcovi a pod. Vzťah poškodeného a poisťovateľa škodcu je vzťahom špecifickým vyplývajúcim zo záväzku poisťovateľa z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla voči poistenému škodcovi plniť náhradu škody priamo poškodenému, pričom poškodenému osobitný zákon o povinnom zmluvnom poistení dáva i priamy nárok voči poisťovateľovi na plnenie, ktorým mu bude táto škoda nahradená (v § 15 ods. 1). Povinnosť poisťovateľa plniť poistné plnenie priamo poškodenému je teda záväzkom poisťovateľa voči poistenému (škodcovi) vyplývajúci z ich zmluvného poistného vzťahu (§ 823 OZ; § 4 a § 15 ods. 1 veta prvá zákona o PZP), teda plní poškodenému aj keď si tento priamo náhradu škody voči nemu neuplatní. Táto povinnosť mu vyplýva z poistnej zmluvy uzavretej so zodpovedným škodcom ako poisteným, resp. zo zákona o povinnom zmluvnom poistení. V prípade, že si poškodený uplatní priamo nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla voči poisťovateľovi podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, prípadné premlčanie tohto nároku sa posudzuje podľa rovnakej právnej úpravy ako platí na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila, t.j. premlčanie priameho nároku poškodeného na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla voči poisťovateľovi podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, ako aj nároku na náhradu škody voči zodpovedajúcemu škodcovi podľa § 427 OZ sa posudzuje podľa ustanovení o behu premlčacej lehoty pri náhrade škody upravenej v Občianskom zákonníku, teda podľa § 106 OZ (na ktoré ustanovenie odkazuje zákonná poznámka č. 22 pri § 15 ods. 2 zákona o PZP). Z § 15 ods. 2 zákona o PZP (a poznámky k nemu) teda jednoznačne vyplýva, že na premlčanie nároku poškodeného voči poisťovateľovi sa neaplikuje § 104 OZ. Nárok poškodeného na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla voči poisťovateľovi a nárok na náhradu tejto škody voči škodcovi sa však premlčujú samostatne. Poškodený preto v snahe predísť premlčaniu nároku si musí svoj nárok uplatniť voči každému povinnému subjektu včas. Uplatnenie nároku len voči jednému z povinných subjektov (napr. len voči škodcovi) neznamena uplatnenie nároku aj voči druhému povinnému subjektu (napr. voči poisťovateľovi). Medzi poškodeným a poisťovateľom aj v prípade priameho nároku poškodeného na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, nejde o vzťah zodpovednosti za škodu, nakoľko zodpovednostný vzťah vzniká len medzi poškodeným a tým, kto mu spôsobil škodu, teda škodcom (poisťovňa ním nie je). Poškodený sa ani nestáva účastníkom právneho vzťahu z poistenia škodcu (neviaže ho zmluva o poistení zodpovednosti za škodu

spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nie je jej účastníkom a ani sa nestáva účastníkom tohto vzťahu po poisťovnej udalosti), má len v zmysle osobitného predpisu priznaný osobitný priamy nárok voči poisťovateľovi na náhradu škody spôsobenej poisteným škodcom. Priamy nárok poškodeného voči poisťovateľovi zo zákonného zmluvného poistenia škodcu upravený v § 15 ods. 1 zákona o PZP je posilnením postavenia poškodeného pri tomto type náhrady škody. Ide o zvýšenú ochranu poškodeného, aby jeho právo na náhradu škody bolo garantované aj vtedy, ak poistený porušil poistnú zmluvu takým spôsobom, že by poisťovateľ vo vzťahu k nemu síce mohol odmietnuť plnenie z poistenia zodpovednosti, ale nemôže tak urobiť vo vzťahu k poškodenému (viď bod 38 uznesenia NS SR sp.zn. 4Obdo/2/2021 zo dňa 29.04.2022 a uznesenia sp.zn. 5Obdo/32/2021 zo dňa 16.08.2022).

25. S ohľadom na všetko uvedené je nevyhnutné aplikovať v otázke premlčania žalovaného nároku ustanovenie § 106 ods. 1 OZ. Poškodený sa dozvedel o výške škody dňa 09.02.2018, kedy bola servisom, v ktorom si nechal opraviť poškodené čelné sklo, vystavená faktúra na sumu 422,68 EUR s V.. Dvojiročná premlčacia doba uplynula dňom 09.02.2020, preto žaloba podaná na súd 04.02.2022 bola podaná po uplynutí premlčacej doby. S ohľadom na dôvodne vznesenú námietku premlčania žalovaným v tomto spore súd žalovaný nárok nemôže priznať a žalobu musí vo zvyšku zamietnuť (výrok II.)

26. V zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 CSP žalobcovi vznikla povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania. Zo spisu, ako i zo samotného prednesu zástupkyne žalovaného na pojednávaní dňa 27.06.2024 však vyplýva, že žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal (výrok III.), a to v súlade s článkom 17 základných princípov CSP (obdobne viď R 72/2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje, a to v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.